

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LIII. An sciens legem, & ignorans pœnam annexam, reus
utritúsque prævaricando efficiatur ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

est, ut & pœnam minuat, vel etiam tollat, si pœna est latæ sententiaz. Si verò pœna est sententia ferendæ à Judice, is aut veniam delicti dare, aut aliam mitiorem arbitrariam imponere debet.

RESOLUTIO II. Ignorantia Juris vel facti (lata, crassa, vel supina) sicut non excusat à mortali peccato, ita neque à pœna per legem decreta, etiamsi gravis illa sit. *Com. DD. ex c. de constit. 6.* Excipe, nisi pœna decreta sit cum hujusmodi formulis: *qui scienter, temerariè, ausu temerari contra fecerit, vel contra facere ausus fuerit, vel præsumperit &c.* Tunc enim etiam ignorantia crassa vel lata (at non affectata) excusabit. Ut cum *com. docet Sanch. l. 9. de Matrim. Disp. 32 a. n. 31.* Hujus exemplum habetur in *Jur. i. c. 1. de eo qui cognovit.* Si quis cum filiastra sua (filia uxoris) scienter fornicatus fuerit, nec à matre debitum petere, nec filiam unquam poterit habere uxorem. Ex quo colligit *Sanch. cit. n. 47.* etiam ignorantiam facti crassam excusare ab incurriende pœna privationis juris petendi debitum eum, qui consanguineam uxoris suæ cognovisset. Ad didi per parenthesin (at non affectata) quia haec scientiaz æquipollit, adeoque nullam peccantibus excusationem adfert.

CONFERENTIA LIII.

An sciens legem, & ignorans pœnam annexam, reus utriusque prævaricando efficiatur?

75. *S*ensus quæstionis est, an, qui scit v. g. preceptum ecclesiasticum de annua communi-

nione paschali, ignorat autem pœnas annexas, iis
justè puniatur, si legem prævaricetur? item ma-
ritus, scit lege ecclesiastica specialiter prohibitam
esse copulam cum consanguinea uxoris intra se-
cundum gradum, ignorans annexam pœnam ab-
stinendi à petendo debito, an eam nihilominus in-
currat?

RESOLUTIO I. est affirmativa. Est commu-
nis cum Molina tract. 5. de just. disp. 71. Sanch.
Laym. &c.

Ratio est: quia omnibus notum est, transgres-
sorem justæ legis justè puniri pœnâ aliquâ, vel or-
dinariâ à lege statutâ, vel arbitrariâ judicis: ergò
qui voluntariè legem transgreditur, eo ipso impli-
citè censetur consentire in pœnam, si quæ lege
lancita sit, saltem ordinariam & non exorbi-
tantem, ac consequenter justè ad illam obliga-
tur.

76. RESOLUTIO II. Nullus incurrit censu-
ram ex delicto, etiam contra notam legem, si ig-
noraret illi annexam esse censuram, ignorantia qua-
vis non crassâ vel affectatâ. Ex communi Sanch.
Navar. Suar. Laym apud Patrit. hic n. 39.

Ratio est: quia ad incurriendam censuram re-
quiritur contumacia: nullus autem potest censeri
contumax contra legem Ecclesiæ cum commina-
tione tantæ pœnæ aliquid præcipiens vel prohi-
bentis delinquens, quando ipsam pœnam ignorat.

77. RESOLUTIO III. Sciens legem, & ig-
norans pœnam exorbitantem, seu graviorem,
quam delictum absolutè spectatum mereatur, non
obligatur ad pœnam.

G 2

Ratio

Ratio est: quia in talem pœnam ignorans nullo modō censetur consentire, si legem transgrediatur, ut si peregrinus transeat per regionem, in qua sub pœna mortis prohibita est venatio ferarum; non erit tantā afficiendus pœnā, si legem notam quidem violet, sed ignorans gravitatem pœnæ. Unde bene relavit Sanch. l. 4. in Decalog. c. 22. n. 19. Si quis vovit non fornicari sub pœna profitendi Religionem, & posteā memor quidem voti, atimē memor pœnæ, fornicetur, non obligabitur ad pœnam; quia est exorbitans.

CONFERTIA LIV.

De involuntario ex violentia.

78. *Violentum & coactum* in proposito dicitur, quod fit à principio extrinsecō voluntatis contra ejus naturalem vel elicitam inclinationem; ut potè voluntate cooperante vel consentiente, sed potius resistente ac nolente; ut si quis violenter aperto ore, vinoque affuso inebrietur, renitente voluntate: aut inclusus cogitur negligere sacram: aut trahitur ad idola adoranda, per vim curvata genibus prosternitur, manūisque cum thure prænis admoventur &c.

RESOLUTIO: *Violentum seu coactum, non in actibus voluntatis elicitis, sed imperatis tantum, tollit omne voluntarium, omnemque culparum.* Est certa pud omnes.

Ratio est: quia in actibus eliciti repugnat violentari voluntatem: etenim violentum est à principio extrinseco, & contra inclinationem passi atqui omnis actus elictus voluntatis est à principio